

mindre Skibe, Dæksbaade, sædvanlig koste, er det jo ikke en Femtedel, ikke en Tiendedel deraf. Der kan naturligvis være særlige Landingsforhold, som gøre Forholdene kostbarere ved Slagen; men at det skulde være nødvendigt at gaa til 2 Millioner, betvivler jeg høilig. Jeg antager, at man maa kunne komme meget mere ned, og at man med lidt god Villie vilde kunne skaffe denne Havn, som Nord- og Vestkysten af Sjælland trænger til. Jeg skal slutte hermed, idet jeg har ment at burde fremdrage det, fordi jeg tror, at det ikke bør lades ude af Betragtning, og at Spørgsmaalet ikke bør opgives.

Berg: Der kaldt nogle Ytringer i Gaar, som give mig Anledning til nogle enkelte Bemærkninger. Det ærede Medlem fra Afsens (Berntsen), omtalte min Stilling lige overfor Ministeriet, og han var saa venlig at erkjende, at hvad jeg har sagt om Høires og Venstres Stilling i Almindelighed, kunde han slutte sig til, fordi han fandt det rigtigt. Derimod var han jo meget forskjellig stillet med Hensyn til, hvorledes Oppositionen staar lige overfor et saadant af mig stildret Reaktionsministerium, Provisoriemini-sterium. Han mente, at det Standpunkt ikke at anerkjende dette Ministerium, om end blot for et Aar, ved Bevillingen af Finansloven og ikke at ville gaa med til at indsætte dette Ministerium paa lovlig Grund, om end for en Tid, det var som med Vold og Magt at ville forblive i det provisoriske System. Den Slutning forekom mig at være overmaade dristig, thi det synes jo, som det ærede Medlem dermed vil sige, at naar vi ikke høre os for Ministeriet, har Ministeriet Ret til, eller lad mig sige Grund til at forsætte, som det nu i mange Aar har fortsat (Berntsen: Det har jeg ikke sagt, det er en ren Misforstaaelse, saadanne ere de faktiske Forhold, har jeg sagt). Altsaa det ærede Medlem vil ikke erkjende, at Ministeriet har Ret til at blive steddende, heller ikke, at der er Grund til, at det bliver steddende, men saaledes er den faktiske Følge, er det saa? (Berntsen: Ja). Saa vil jeg sige: Hvoraf veed det ærede Medlem, at det bliver den faktiske Følge? (Berntsen: Vi have Erfaringen deraf). Nei, vi have ingen Erfaring, thi De bødte jo af, inden De fik nogen Erfaring; De have ingen Erfaring, og De have efter min Formening aldrig nogen Stund gennem Historien faaet Erfaring for, at de Beslutninger, som tages af et Underhus, et Folkelammer, støttet af den almindelige Valgret, i Længden ville kunne tilfødsættes og ringeagtes saaledes, at man kan blive ved faktisk at undgaa dem og

lave et System tværtimod Grundloven, tværtimod Forfatningen, saa det bliver ikke den faktiske Følge, naar man ikke vil have det saaledes. Men da det store Flertal her i Salen — godt 90 af 102 — er enigt i at gaa den af det ærede Medlem anviste Vej, saa har min Betragtning, min Udtalelse derimod jo i Diebliffet kun en mere theoretisk Interessé for Forholdene, for Be-givenhederne, for Afstemningerne her i Salen. Men den har alligevel mere Betydning. Thi ærede Herrer vide meget godt, at det danske Folk ikke er saa let i Bendingen, som De kunde have ønsket, og at dersom vi stod frit for alle andre Hensyn til det forestaende Valg, saa at Vælgerne kunde stemme paa disse Vilkaar paa deres Kandidater, paa denne eller hin, saa vilde vi faae at se, at der er et meget stort Tal, der deler den gamle Oppositions Betragtning, at et Ministerium, der har valgt at gaa udenfor Loven, naar det ikke kunde faae sin Villie, altsaa et Ministerium, der af de Alternativer: enten at sjarne sig, gaa tilbage fra Ansøret, eller at bryde Loven, har valgt det Sidste, til ingen Tid burde nyde nogenjomhelst Anerkjendelse af den Rigsdag og særlig af det Thing, hvis Opgave det er at værne Forfatningen baade i Form af den almindelige Valgrets Betydning og i Form af Bevillingsrettens Hellighed og Ultrænlighed. Denne Betragtning deles af en meget stor Del af det danske Folk, og jeg siger, at selv om denne Tanke ikke kan vinde frem saaledes, at den faar Flertal i dette Hus, og saaledes søge atter at vinde Betydning, saa tror jeg alligevel, at det for Fremtidens Skyld ikke er unyttigt, at der er en Del i denne Sal, der bestemt fastholder den Grundbetragtning, at et Ministerium, der for selv at blive, paatager sig Ansøret for at bryde Loven og leve paa selvlavede Bevillinger, aldrig med blot den yderste Ende af Thingets lille Finger bør hjælpes op af Grøften igjen. Man kan svare: Ja hvad nytter det; vi have jo erfaret, at det ene Aar gaar efter det andet, og der kan ske adskillige Ulykker derved. Men hvilken Ulykke er det ikke at stadfæste en saadan Udsærd som den, der er viist os siden første April 1885, at stadfæste den i kortere eller længere Tid blot derved, at dette Ministerium nogenstunde i sit Liv kan gaa til Hs. Majestæt med en af Rigsdagen anerkjendt Finanslov, den eneste Akt, hvor med den kan komme paa Lovens Grund? Thi naar man sammenstiller enkelte Loves Betydning med Finansloven og siger: kan man give den eller den Lov, kan man ogsaa give en Finanslov, da passer denne Betragtning jo aldeles ikke. Et fungerende